

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
[e-mail: office@cca.md](mailto:office@cca.md), <http://www.cca.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
[e-mail: office@cca.md](mailto:office@cca.md), <http://www.cca.md>

DECIZIA nr. 30/192
din 15 noiembrie 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „Prime”, „Publika TV” și „Canal 3”, urmare a plângerii AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” nr. 55/2018 din 25.10.2018

Pe data de 25 octombrie 2018, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit plângerea cu nr. 55/2018 din 25 octombrie 2018 din partea Asociației Obștești „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” cu privire la reportajul „*Înspăimântător! Un ONG apropiat Maiei Sandu i-a pus pe mai mulți copii de la un liceu din Capitală să stea cu funia la gât*”, difuzat de posturile de televiziune „Prime”, „Publika TV”, „Canal 3” și sursa media Telegraph.md, în perioada 19-24.10.2018. Astfel, AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” solicită CCA, în conformitate cu prevederile art. 10 din Codul audiovizualului, care stipulează: „*dreptul la informare completă, obiectivă și veridică este garantat de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului*”, „*examinarea corespunderii în conformitate cu normele deontologiei jurnalistice a reportajelor TV și web, care poartă o tentă discriminatorie, manipulativă, distorsionează informația și incită la ură*”. Totodată, AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” solicită „*sancționarea acestora conform legislației în vigoare și roagă să fie informați despre rezultatele examinării plângerii respective în termenele prevăzute de legislație*”.

Prin scrisorile nr. 698 și 699 din 01.11.2018, în temeiul prevederilor art. 37 alin. (2) din Codul audiovizualului, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a solicitat „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea posturilor de televiziune „Prime” și „Publika TV”, și „Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, opinia, în scris, vizavi de plângerea AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA”.

Prin scrisoarea f/nr. din 01.11.2018, „General Media Group Corp” SRL a comunicat CCA următoarele:

- „*La data de 19 octombrie 2018, posturile de televiziune Prime și Publika TV au difuzat un reportaj despre implicarea unor elevi de la Liceul „Lucian Blaga” din Chișinău într-o acțiune organizată de „Amnesty International Moldova”, intitulată: Experiment șocant într-un liceu din Capitală. Din ce motiv ONG-ul Amnesty International i-ar fi pus pe câțiva elevi să stea cu saci în cap și cu funie la gât.*

- *Considerăm acest subiect unul de interes public pentru că acțiunea implică elevii în timpul orelor și modul în care au fost implicați acești elevi, unii dintre care ar putea fi minori, provoacă îngrijorări privind impactul psihoemoțional asupra elevilor. La elaborarea acestui reportaj am contactat administrația instituției de învățământ și Direcția Educație a municipiului Chișinău pentru a afla mai multe detalii și pentru a obține comentarii în privința implicării acestor elevi, în care aceștia sunt legați la mâini și au saci pe cap.*

- Pe dat de 22 octombrie 2018 a fost difuzat un nou reportaj la acest subiect, în care am relatat despre ancheta inițiată de către Direcția Generală Educație, Tineret și Sport în privința implicării elevilor în acțiunea organizată de „Amnesty International Moldova”. Responsabilii de la Direcția Generală Educație, Tineret și Sport au fost sesizați de părintele unuia dintre elevii implicați, care s-a arătat indignat că nu i s-a solicitat acordul pentru participarea copilului său la asemenea manifestații. Administrația Liceului „Lucian Blaga” ne-a comunicat că nu a fost înștiințată de organizația „Amnesty International Moldova” privind implicarea elevilor într-o astfel de acțiune în timpul lecțiilor. Totodată, a fost solicitată și opinia Avocatului Copilului, care condamnă „implicarea minorilor în astfel de acțiuni, care denigrează personalitatea copilului și-l afectează psihologic”.

- În reportaj s-a menționat că reprezentanții Asociației Obștești „Amnesty International Moldova”, cu sediul la Londra, nu au reacționat, deocamdată, la solicitarea noastră de a oferi un comentariu privind acest incident.

- Ulterior, la data de 29 octombrie, a fost difuzată o altă știre la acest subiect cu privire la sancționarea disciplinară cu mustrare de către Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din Chișinău a directorului Liceului „Lucian Blaga”, dar și despre poziția oferită de Asociația Obștească „Amnesty International Moldova”, cu sediul la Londra, precum și despre încercarea de a obține detalii de la „Amnesty International Moldova”, cu sediul în Moldova, care au declarat că jumătate dintre părinți și-au dat acordul verbal, iar ceilalți – în scris. În momentul în care au fost rugați să ne prezinte aceste dovezi și să le filmăm, reprezentanții ONG-ului au refuzat să o facă și au întrerupt discuția telefonică. Am încercat să discutăm cu angajații „Amnesty International Moldova”, cu sediul în Moldova, dar nu ne-au permis nici măcar să intrăm în sediul instituției.

- La difuzarea acestor reportaje am acționat în interesul minorilor implicați în acest incident. Faptul că acțiunea la care au participat elevii în timpul procesului de învățământ și fără acordul administrației liceului și al tuturor părinților elevilor este organizată de o organizație neguvernamentală care susține că apără drepturile omului nu poate constitui un impediment pentru reflectarea acestui incident îngrijorător. Încercarea organizației „Amnesty International Moldova” de a reclama falsa manipulare este o tentativă de intimidare a presei.

- Ne exprimăm consternarea și îngrijorarea cu privire la acuzațiile nefondate ale unei organizații neguvernamentale în urma difuzării mai multor reportaje legate de implicarea unor elevi ai Liceului „Lucian Blaga” din Capitală la o lecție publică organizată de „Amnesty International Moldova”, acuzațiile pe care ni le invocă le considerăm nejustificate, abuzive și care îngrădesc dreptul jurnaliștilor de a-și exercita liber meseria. La difuzarea acestor reportaje am respectat legislația în vigoare, au fost solicitate reacțiile și opiniile tuturor părților implicate, totodată, am citat sursele folosite la realizarea știrilor. Considerăm plângerea înaintată o presiune în adresa noastră și solicităm reprezentanților Consiliului Coordonator al Audiovizualului să ia o decizie corectă, în conformitate cu legislația în vigoare.

- Luând în considerare cele expuse mai sus, considerăm că acțiunile noastre se încadrează în prevederile legislației în vigoare, fapt pentru care pretențiile înaintate sunt nefondate”.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. c) și art. 40 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat reportajele difuzate de posturile de televiziune „Publika TV”, „Prime” și „Canal 3” la care se face referință în plângerea AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA”.

Astfel, la 19 octombrie 2018, postul de televiziune „Publika TV” a difuzat reportajul „Lecții publice dubioase. Liceenii au stat cu sacii pe cap și cu ștreangul la gât. Elevii au participat la o conferință a Amnesty Moldova” (ora difuzării 17:24:53); postul de televiziune

„Prime”: *„Situatie inadmisibilă. Avocatul Poporului condamnă acțiunile ONG-ului”* (ora difuzării 21:34:05) și postul de televiziune „Canal 3”: *„La conferință cu ștreangul la gât”* (ora difuzării 22:30).

În cadrul subiectelor, prezentatoarea vine cu specificarea: *„În loc să învețe la ore, au stat cu saci pe cap și cu ștreangul la gât. Li s-a întâmplat câtorva elevi de la Liceul „Lucian Blaga” din Capitală. Potrivit portalului telegraph.md, adolescenții au participat la o lecție publică organizată de „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” într-un hotel din Chișinău. Aceștia au jucat rolul de învinuiți timp de jumătate de oră, timp în care o judecătoare a pronunțat o sentință. Mai mult, jurnaliștii care îl citează pe unul dintre părinții elevului scriu că liceenii ar fi fost trimiși la lecția publică de directoarea liceului, Valentina Olaru, o susținătoare a Partidului „Acțiune și Solidaritate”, condus de Maia Sandu. Părintele le-a mai spus jurnaliștilor că este revoltată de faptul că minorii au fost folosiți în jocul politic de profesori și de ONG-iști. Contactată de postul nostru de televiziune, managerul a negat totul. Ea a spus că nu a știut despre participarea liceenilor la eveniment și a adăugat că aceștia sunt voluntari ai organizației”. În reportaje sunt difuzate imagini cu câțiva tineri care poartă saci de culoare neagră pe cap, iar la gât sunt legați cu funii. Aceștia țin în mâini fotografiile profesorilor turci de la liceul „Orizont” care au fost expulzați de către SIS și pancarte cu textul: *„Viețile umane nu sunt „Obiect” de negociere”, „Profesorii nu sunt teroriști” etc.**

Pe data de 22 octombrie 2018, postul de televiziune „Publika TV” a difuzat două reportaje cu titlurile *„Anchetă după lecția AMNESTY. Lecția publică a fost organizată de Amnesty Moldova. Directoarea liceului spune că nu a știut nimic”* (ora difuzării: 17:01:22) și *„Anchetă după lecția AMNESTY”* (ora difuzării: 17:02.45), postul de televiziune „Prime”: *„Sanționată disciplinar”* (ora difuzării 21:26:43) și postul de televiziune „Canal 3”: *„Director de liceu, sancționat”* (ora difuzării 22:10:22). În cadrul subiectelor se menționează că șefa Direcției Educație a fost sesizată de un părinte indignat că odrasla lui, în loc să fie la ore, a stat cu sacul în cap și cu ștreangul la gât la lecția demonstrativă organizată de un ONG. Șefa Direcției Educație, Rodica Guțu, a menționat că: *„Direcția Generală a solicitat nota explicativă a directoarei. Directoarea nu își asumă nicio responsabilitate în nota pe care a prezentat-o. Pasează responsabilitatea pe directorul adjunct pe educație, care precum că nu a informat-o că copiii au fost scoși din instituție, fapt ce nu poate fi tolerat sub niciun aspect”. Reporterul mai susține că, pe de altă parte, directoarea liceului a spus că nimeni nu a știut unde se află elevii, chiar dacă în acest timp ei trebuiau să fie la lecții. Conform jurnalistului, copiii și părinții au scris explicații, iar elevii vor trebui să recupereze orele pierdute. În continuare sunt difuzate declarațiile directoarei Liceului „Lucian Blaga”, Valentina Olaru: *„Cu regret, direcția liceului a fost nevoită să gestioneze conflictul post-factum, fără să cunoaștem cele ce urmau să se desfășoare. Noi ne asumăm toată responsabilitatea. La moment, am o solicitare mare către societatea civilă, în momentul în care decid să organizeze activități de promovare, de manifestare, să țină cont de actele normative, care sunt funcționale în sistemul educațional, și să pună la curent instituțiile de învățământ”.**

Totodată, în cadrul subiectelor se mai specifică: *„Avocatul copilului a condamnat implicarea minorilor în astfel de acțiuni, care, potrivit lui, le denigrează personalitatea și-i afectează psihologic. Într-un comunicat, ONG-ul a declarat că copiii sunt elevi ai claselor a 10-a și a 11-a și că sunt voluntari ai organizației. Totuși, cei de la „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” nu au specificat dacă părinții elevilor știau despre acest eveniment sau nu? Solicitați să vină cu un comentariu, organizația „AMNESTY INTERNATIONAL” din Londra nu a venit cu o reacție”. Pe parcursul reportajelor sunt difuzate imagini cu câțiva tineri care poartă saci de culoare neagră pe cap, iar la gât sunt legați cu funii. Aceștia țin în mâini fotografiile profesorilor turci de la liceul „Orizont” care au fost expulzați de către SIS și pancarte cu textul: *„Viețile umane nu sunt „Obiect” de negociere”, „Profesorii nu sunt teroriști” etc.**

La 29 octombrie 2018, postul de televiziune: „Publika TV” a difuzat reportajul *„Sanționată după cazul Amnesty. Directoarea Liceului „Lucian Blaga” a fost muștrată. Managerul liceului nu a vrut să discute la acest subiect. Câțiva liceeni cu saci în cap și cu ștreangul la gât. Cei de la „AMNESTY MOLDOVA” au refuzat să ofere comentarii”* (ora difuzării 17:09:26), postul de televiziune „Prime”: *„Directoare sancționată”* (ora difuzării 21:07:53), postul de televiziune „Canal 3”: *„Directoarea, sancționată disciplinar”* (ora difuzării 22:13:08). În cadrul subiectelor se menționează că directoarea Liceului „Lucian Blaga” din Capitală a fost sancționată disciplinar cu muștrare de către Direcția Educație din Chișinău. Asta după ce recent, mai mulți elevi au participat la o lecție publică organizată de „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” și au stat cu saci pe cap și cu ștreangul la gât în timpul evenimentului. În continuare, reporterul vine cu mai multe detalii: *„Contactat telefonic, managerul Liceului „Lucian Blaga” din capitală a refuzat să discute cu jurnaliștii noștri. Săptămâna trecută, directoarea Liceului, o susținătoare a partidelor PAS și DA, ne-a spus că nimeni nu a știut unde se află elevii, chiar dacă în timpul conferinței ei trebuiau să fie la ore. Șefa Direcției Educație, Rodica Guțu, a declarat că a fost sesizată de acest caz de un părinte. Și avocatul copilului a condamnat implicarea minorilor în astfel de acțiuni care denigrează personalitatea și-i afectează psihologic. Organizația „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA”, cu sediul la Londra, a declarat că părinții trebuiau să-și dea acordul pentru participarea copiilor la astfel de evenimente. „AMNESTY MOLDOVA” a precizat că jumătate dintre părinți și-au dat acordul verbal, iar restul au confirmat în scris, dar când au fost rugați să ne prezinte dovezile, reprezentanții ONG-ului au întrerupt discuția telefonică. Am încercat și astăzi să discutăm cu reprezentanții Amnesty Moldova, dar aceștia s-au ascuns de noi”*. În reportaj este difuzată o secvență video în care reporterul, fiind la poarta organizației „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA”, solicită la interfon să vorbească cu un reprezentant al ONG-ului, iar în replică i s-a răspuns: *„Noi nu suntem obligați să discutăm cu Dvs.”*.

Urmare a analizei calitative, în limitele atribuțiilor și obligațiile care-i revin, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a atestat că posturile de televiziune „Publika TV”, „Prime” și „Canal 3” nu au comis derogări de la legislația audiovizuală în vigoare.

Totodată, este de menționat că de competențele Consiliului Coordonator al Audiovizualului ține monitorizarea posturilor de radio și televiziune, nu și monitorizarea mediului online.

Este de specificat că prin scrisoarea nr. 709 din 05.11.2018, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a informat AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” despre prevederile art. 16 din Codul audiovizualului, conform cărora, persoana care se consideră prejudiciată urmează să solicite acordarea dreptului la replică sau rectificare nemijlocit de la radiodifuzorul care a difuzat informația, înaintând cererea respectivă în termen de 20 de zile de la difuzarea emisiunii.

În timpul dezbaterilor publice, membrul CCA, Olga Guțuțui, a declarat că posturile respective de televiziune au încălcat normele deontologice la reflectarea flash mob-ului organizat de „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” prin acuzațiile aduse precum că niște copii au fost folosiți într-un joc politic de politicieni și de către o organizație internațională, fără însă a face referință că „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” este o organizație internațională ce promovează drepturile fundamentale ale omului, iar copiii sunt voluntari ai acesteia.

Membrul CCA, Veronica Cojocaru, a specificat că atât timp cât nu au fost atestate abateri de la legislația în vigoare, Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu are dreptul de a face ingerințe sau mixțiuni în activitatea unui radiodifuzor.

La rândul său, membrul CCA, Dorina Curnic, a menționat că indiferent de faptul că este organizație națională sau internațională, nimeni nu are dreptul să utilizeze copiii în modul în care au apărut aceștia în conferința de presă: cu saci pe cap și cu funii la gât.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „Prime”, „Publika TV” și „Canal 3”, urmare a plângerii AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” nr. 55/2018 din 25.10.2018 (PRO – (9) UNANIM – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC, C. DUCA și O. GUȚUȚUI).

2. A respinge plângerea AO „AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA” nr. 55/2018 din 25.10.2018 ca neîntemeiată (PRO – (8) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL